

РЕШЕНИЕ

№ 7210

гр. София, 11.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 01.12.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **6345** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на С. Г. З., от [населено място], [улица], ап.10 чрез адв. Ч. срещу Решение № 2-1826 от 16.06. 2020 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, в частта, в която е установена нейната принадлежност към органите на Държавна сигурност.

В жалбата се излагат съображения, че е нарушен закона, оспорваният не бил част от Държавна сигурност и /или разузнавателните служби на БНА. Счита, че решението е постановено при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон при неизяснена фактическа обстановка и липса на доказателства. Моли, съдът да постанови решение, с което да уважи жалбата, като се отмени оспорения акт. В с.з. се явява адв. Ч. и моли съда да отмени решението. Претендира разноски.

Ответникът - КРДОПБГДСРСБНА, чрез процесуалния си представител, юрк.Т. счита жалбата за неоснователна.

Представителят на Софийска градска прокуратура, редовно уведомен не се явява и не взима становище.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С заявление вх.№ 4307/04.06.2020г от страна на С. Г. З. на осн. Чл.31 ал.1 т.2 от Закона за достъп и разкриване на документите и за установяване на принадлежност на

български граждани към ДСРСБНА е извършена проверка за установяване на принадлежност към органите по ал. 1.

С протокол № 21 от 16. 06. 2020 г. е отразено заседанието на комисията и обсъждане на проект на решение за обявяване принадлежността към Държавна сигурност на лицето С. Г. З. по чл. 31, ал. 1, т. 2 от закона.

С Решение № 2-1826 от 16.06. 2020 г. на Комисията (стр. 22-24 от делото) е установена принадлежността на С. Г. З. към органите на Държавна сигурност.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Оспорва се в срок (копие от решение №2-1826/16,06,2020г е връчено на 17. 06. 2020 г., а жалбата е подадена на 30. 06. 2020 г.), подлежащ на обжалване индивидуален административен акт, от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването, поради което подадената жалба е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

От протокола от заседанието проведено на 16.06. 2020 г. на Комисията (стр. 30-33), е видно че за С. Г. З. са налице следните документи: регистрационен дневник, картон обр. 6, писмо вх.№ 2205/10.05.1990 с искане по оперативни съображения да бъде изключена съдържателя на явочна квартира С. с рег.№ 71657, снемане от оперативен отчет -1990г.

От документите е видно, че С. Г. З., родена на 04. 02. 1953 г. в П., е вербувана от о.р. Е. М. на 20. 11. 1984 г., регистриран на 11,02,1985г, като съдържател на явочна квартира с псевдоним „С.“, като е осъществявал сътрудничество в ДС- управление IV. За обявяването на принадлежността на жалбоподателя З., към органите на Държавна сигурност, са гласували всички шест присъстващи члена на Комисията, присъствали на заседанието.

Съгласно чл. 24 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, принадлежност към органите по чл. 1 се установява при наличието на дейност като щатен или нещатен служител или секретен сътрудник на органите по чл. 1 от закона.

На основание чл. 25, т. 3 от закона, обстоятелството по чл. 24 се установява въз основа на документи, съдържащи се в информационните фондове, като за установяване на дейност на секретен сътрудник - със собственоръчно написана или подписана декларация за сътрудничество; собственоръчно написани агентурни сведения; документи за получени възнаграждения; документи, собственоръчно написани или подписани от сътрудника, съдържащи се в делата на оперативен отчет; документи от ръководилия го щатен или нещатен служител, както и наличие на данни за лицето в справочните масиви (регистрационни дневници и картотеки), протоколите за унищожаване или други информационни носители.

Посочените документи не са изчерпателно изброени и освен това в закона няма изискване всичките документи да са кумулативно налице.

В случая, безспорно е установено от Комисията, че за жалбоподателя З., са налице данни в справочните масиви – регистрационен дневник, картон обр. 6, писмо вх.№ 2205/10.05.1990 с искане по оперативни съображения да бъде изключена съдържателя на явочна квартира С. с рег.№ 71657, снемане от оперативен отчет -1990г. От същите е видно, че с пореден номер на дело 71657 на дата 12,02,1985год е регистриран съдържател на явочна квартира С., с дата на вербовка 20,11,1984, с

вербовал го служител о.р.Е. М.,като е заведено лично дело № 71657.С писмо рег.№ 175-1/10,05,1990/стр.28/ вх.№ 2205/10.05.1990 е разпоредено изключването на съдържателя на явочна квартира С. рег. № 71657.За съществуването на лично и работно дело с този номер свидетелства и извлечение от регистъра /стр. 26/.

Съдът счита, че на базата на така представените документи, безспорно е доказано обстоятелството, че С. Г. З. , като агент на ДС, се явява секретен сътрудник по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. В досието на жалбоподателя са се съдържали изискуемите от закона данни, удостоверяващи принадлежността и сътрудничеството му с посочените структури на ДС и БНА. В действията си по проверка и обнародване на събраната информация, административният орган действа при условията на обвързана компетентност, без възможност за избор и свободна преценка между два и повече нормативно допустими правни резултата. Анализът на чл.25 т.3 от закона сочи, че изброените в него документи е алтернативно, а не кумулативно. Наличието на който и да е тях/ картони обр. 4 – 3 бр./ е достатъчно основание за обявяване на принадлежност по смисъла на ЗДРДОПБГДСРСБНА. Действително действащият до 2012г чл.24 от Закона е изискувал установяването и обявяването на принадлежност да става при наличието на дейност като щатен или нещатен сътрудник.Понастоящем с отмяната на чл.24 от закона/ДВ бр.103/2012год/ законодателят дори вече не изисква доказването на някаква дейност за обявяване принадлежността на едно лице към органите по сигурността в предходния режим ,действал в страната ни от 1944-1989год.Понастоящем единствено наличието на някой от документите по чл.25 от закона е достатъчно за обявяване на подобно принадлежност, дори да не е доказана каквато и съпричастност на лицето към бившите специални служби, каквато понастоящем не е и налице. В същност още с решението си по конституционно дело № 14/2011год от 04,03,2012год Конституционният съд на Р България е постановил, че в рамките на законодателната целесъобразност парламентът е преценил, предвид унищожаването на голяма част от личните и работните дела на секретните сътрудници, че принадлежност към посочените органи може да се установява с всякакви по вид документи от архивите им при осигуряване на гаранции за правата на засегнатите лица. Съгласно §1 т.1 от допълнителните разпоредби на ЗДРДОПБГДСРСБНА "документ" е всяка записана информация независимо от материалния й носител, включително информацията в автоматизирани и комплексни информационни системи и бази данни/ поради тази причина и направеното оспорване от страна на пълномощника на жалбоподателя на документите послужили да се обяви принадлежността на доверителя му се явява неоснователно/ .

Следва да се отчете и обстоятелството, че невинаги е искано писмено обещание (декларация) за сътрудничество при вербуване на секретните сътрудници или декларация за неразгласяване на връзките и работата с органите на Държавна сигурност при изключването им, а такава в случая липсва, което не е довод от значение за законосъобразността на акта.

Възможностите за злоупотреби при съставяне на документите на бившата Държавна сигурност са били ограничени от нормативната уредба на дейността й, видно от служебно известната на съда Заповед № 3900 от 11.11.1974 г. на министъра на вътрешните работи и Инструкция № I-20 от 20.01.1978 г. за оперативния отчет на

Държавна сигурност на Министерството на вътрешните работи. Това се потвърждава и от приетите като писмени доказателства под опис документи, свързани със създаването на самостоятелно управление на ДС за контраразузнавателно обслужване на икономиката/ стр.49-101/. Съгласно тях за секретните сътрудници е създаван оперативен отчет, образувани са лично и работно дело, а за делата им е воден общ регистър, в който регистрирането става по установения ред, като секретните сътрудници са имали индивидуални регистрационни номера, които не се повтарят. За всички секретни сътрудници е воден централизиран отчет, а за организирането му са водени справочни картотеки № 4 и № 5 и статистическа картотека № 6 при спазване на съответните правила. В много случаи резултатите от срещата са били отразявани в рапорт от оперативния работник, когато съобщените данни не са имали оперативна стойност и секретните сътрудници не са изготвяли писмени сведения (чл. 26 от заповедта). Ето защо и законодателят е постановил, че само наличието на посочените в чл.25 от закона документи е достатъчно за обявяване на принадлежността на едно лице към специалните служби на бившия комунистически режим. В случая макар от страна на жалбоподателя да липсва подписана декларация за сътрудничество, както и каквито и да било доклади, докладни записки и други подобни писмени документи, доказващи нейната съпричастност към дейността на секретните служби, то самото съставяне на картони обр.б, вписването им в регистрационния дневник и образуването на лично дело, което в последствие е било унищожено е достатъчно за обявяване и установяване на принадлежността на Б. към органите на специалните служби, дори да се приеме, че е възможно с данните му да е злоупотребено и същият да не е сътрудничил реално като агент.

В тази насока съдът отчита показанията на свид. В. И. К., дадени в с.з. на 01.12.2020г, в които същият заявява, че познава жалбоподателя, тъй като са работили заедно в направление Физическа култура, спортни съоръжения, туризъм и спортни лагери към МНП до 2000г. Последното наименование на предприятието било Академик. Не е виждала при нея да идват служители на ДС и да са разговаряли с жалбоподателката. Не познава лицето Е. М. Показанията на свид. К. съдът кредитира като логични и съответстващи на останалите писмени доказателства. Според суда свид. К. няма как да е знаела или предполагала, че жалбоподателя е осъществявала дейност като съдържател на явочна квартира, тъй като тази дейност предполага единствено предоставяне на помещение за извършване на срещи, но не и активно участие в осъществяването на подобни срещи, които най вероятно са се осъществявали през работно време, когато жалбоподателката е била заедно със свид. К. на работното си място. Представените и приети писмени доказателства непротиворечиво свидетелстват за регистрацията на З. като съдържател на явочна квартира С., посочват номера на личното й дело, последващото й изключване поради отпаднала необходимост, които сочат на принадлежността й към органите на ДС.

Ето защо и като неоснователна жалбата на С. Г. З. ще следва да се отхвърли.

В същото време решението на Комисията, съдържа необходимите реквизити, посочени в чл. 29, ал. 2, т. 2 от закона, поради което съдът счита за неоснователни изложените от жалбоподателя доводи за допуснати нарушения на чл. 59 от АПК. На следващо място следва да се посочи, че правомощието на КРДОПБГДСРСБНА по чл. 4 от ЗДРДОПБГДСРСБН е ограничено само до установяване, т. е. констатиране на принадлежността на лицата по чл. 3 към органите по чл. 1 от ЗДРДОПБГДСРСБНА, от където и следва, че липсва законово вменено задължение на органа да изследва:

дали има провеждане на реална (активна) агентурна дейност от лицето; дали същото е вписано в картотеката и в регистрационните дневници без негово съгласие; дали лицето е реализирало дадена дейност. Или казано по друг начин - при действащия закон КРДОПБГДСРСБНА е длъжна да обяви принадлежност към органите по чл. 1 от закона при установена регистрация/решение № 3078/19,03,2015г по адм. дело № 9539/2013г на ВАС III отд. Действително по повод на противоречива съдебна практика, обусловена от решение № 274/10,01,2014 по адм. дело № 14740/2012г на ВАС III отд бе образувано и тълк.дело № 2/2014г на ВАС, приключило с ТР № 1/03,02,2015г ,с което е отклонено искането на омбудсмана на Република България до Общото събрание на колегиите на Върховния административен съд за приемане на тълкувателно решение по въпроса: „Следва ли Комисията при установяването и обявяването на принадлежност на едно лице към органите по чл. 1 от Закона за достъп и разкриване на документи те и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да проучва, анализира и оценява издирените и събрани документи и задължена ли е при наличието на някой/някои от посочените в разпоредбата на чл. 25 от закона документи да обяви принадлежността на лицето към органите по чл. 1?“. Това обуславя и неоснователност на доводите , в насока, че административният орган не е положил усилия да провери дали в действителност З., е осъществявала дейност като съдържател на явочна квартира С. или документите за нея са съставени с оглед други нужди .

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав на АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД приема, че подадената жалба следва да се отхвърли като неоснователна. Обжалвания административен акт е издаден от компетентен орган, при спазване на установената форма, в съответствие с целта на закона, като са спазени материалноправните разпоредби и без да е налице съществено нарушение на производствените правила.

Така мотивиран, Административен съд С.-град, 3-то отделение – 13 състав:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на С. Г. З., от [населено място], [улица], ап.10 чрез адв. Ч. срещу Решение № 2-1826 от 16.06. 2020 г. на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, в частта, в която е установена нейната принадлежност към органите на Държавна сигурност..

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: